

t. m. se pa odpravi predsednik belovarske sodnije pod spremkom divisije vojakov v sv. Peter, in pričakuje tam, se-li bode v soboto svet pregreznil. 11. ura dohaja, -- ena babura kriči: pokorite se, svet pogrezuje. Neizkončna množina ljudstva moli, se joka in se pripravlja za uni svet. Ker je ob 1/2 12 uri še vse pri starem, se obrne navzoči predsednik belovarski k ljudstvu in mu veli se raziti domu, ker ni resnica, kar je bilo prerokovano. Zatem veli ono baburico vjeti, in kesneje tudi onih 5 možkih, in vseh 6 je bilo tiranih v Belovar v zapor. Ko se je večina ljudstva razšla, dal je predsednik na onem mestu kopati, kjer se je oni grozoviti glas slišal, in našli so votlino od starodavnih časov, v tej je eden teh 5 predrznežev, previden s hrano, bil ter je notraj to prerokovanje kričal. Le-to je skoz več, umetno napravljenih, krtovim luknjam podobnih luknjic na površje zemlje donelo. V nabiralnicah milodarov in večinoma pri teh podvzetnikih je sodnija, kakor se sliši, nad 20.000 fl. novcev in za čudo onih reči našla, kar so ljudi morali v šotoru oddati in niso več nazaj dobili. Ta imetek je sodnija konfiscirala, ter ga je dala na več vozih v Belovar odpeljati. Kaj bode iz tega kvasa, bodem ob svojem času podrobniše in tudi obsodbo dragim bralcem objavil, za zdaj pa z Bogom, narodnjaki. J. M.

Iz Celja. (Dijaška kuhinja.) Za III. društveno šolsko leto 1888/89. so dalje darovali naslednji častiti in prečastiti daritelji: Janez Pospišil, lekar v Konjicah 5 fl., slavna Posojilnica v Šoštanju 20 fl., dr. Firbas, c. kr. notar 10 fl., Orožen, c. kr. davk. adjkt. 1 fl., dr. Šmirmaul, zdravnik 9 fl., Šetinc, odvet. kand. 2 fl., dr. Papež, vladni koncipijent 1 fl., Spirk, c. kr. davk. nadzornik 1 fl., vsi iz Brežic. Pri banketu „Južno Štajerske hranilnice“ so nekateri gg. plačali za kovert 1 fl. 50 n. treba je bilo pa samo 1 fl. za osebo, ostalo toraj za dijaško kuhinjo 12 fl. Prijatelji mladine v Slovenjgradcu so darovali 50 fl. Vsem blagim dariteljem presrečna zahvala v imenu naše mladine in pridnih ubogih dijakov, ter uljudno prosimo še daljnih milodarov.

Makso Veršec l. r. Mihael Vosnjak l. r.
blagajnik, predsednik.

Izpod Uršeljne gore na Koroškem. (Družba sv. Cirila in Metoda.) Dragi „Slov. Gospodar“, prosim prepusti en par vrstic prostora za kmečko roko, da ti povem, kako smo tik štajerske meje vstanovili družbo sv. Cirila in Metoda. Zbralo se je nas toliko, da nam je v resnici prostora primanjkovalo, v g. Krulčevi gostilni. Vihrale so tudi cesarske in koroške zastave, in je bil pred hišo napis: „Dobro došli!“ Se ve, da mi gorjanski kmetje smo si bili želeli, naj bi naših imenitnih gostov bolj častno sprejeli, to pa ni bilo mogoče v na-

šem nemškutarskem gnjezdu. Omenim le, da je nas močno veselilo enkrat osebno spoznati se z našim č. g. G. Einspielerjem, dež. poslancem. Kak velik razloček je pač med liberalnimi in katoliškimi poslanci. Naših liberalnih poslancev še nismo nikdar videli in če bi jih, saj se ne moremo z njimi kaj pogovoriti, kakor je naš drž. poslanec Laks, ko je Nemeč, mi pa Slovenci. Ali saj tudi srca nima za nas. V deželnem zboru je pa ravno tako, razun gg. Einspielerja in Murija, se nihče za nas ne briga, bi rajši nas Slovence na žlicci vode popili, ko bi to mogoče bilo, pa bi jim bili pretežki. So še nekateri, da znajo slovensko, pa slovenski so zatajili, na prim. dr. Abuja. G. Einspieler se pa z nami lepo slovenski pogovarjajo, da smo jim lahko naše težave razodeli. Za to rečemo: živio Einspieler! Bodi jim stotera zahvala za prelepe svete, katere smo slišali iz njih ust! Sicer pa se jim je v našem imenu neki kmet zahvalil, in jih poprosil, da bi za prihodnjič spet to breme prevzeli. Tud kresov je bilo pri nas obilno predvečer Cirila in Metoda in želimo, da bi vsako leto tako.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V nedeljo dne 11. avgusta pride Nj. veličanstvo svetli cesar v Berlin, glavno mesto Nemčije. Spremlja ga nadvojvoda Franc Ferdinand, minister vnanjih zadev. grof Kalnoky, fzm. Beck in še nekaj višje gospode. Cesar ostane v Berlinu do 15. avgusta, potem pa se vrne v Ischl. — Na Dunaj pride dne 20. avgusta perzijski šah a ne bode gost na cesarskem dvoru. — V Gradci so imeli v nedeljo streljanje avstrijskih strelcev in je prišel tje tudi nadvojvoda Karol Ljudvik, starši brat svetlega cesarja. Mesto je, se ve, da bilo vse izgola nemško. — „Sulverein za Nemce“, ki ima po Štajarji na večih krajih svoje podružnice, je razpustila vlada. Ni ga škoda! — Koroški Nemci upajo še vedno, da ostane slov. ljudstvo, kar ga biva ondi, kakor doslej, kako tudi poslej njih peti za podlago. Se ve, da bi njim tako bilo ljubo, toda mi upamo, da umakne slov. ljudstvu prej ali slej, tudi v oni deželi, svoj tilnik težki peti nemštva. — V noči od ponedeljka na torek so nekateri mladi nemški gospodje v Ljubljani peli nemško budnico: „die Wacht am Rhein“ ter so v tem tako razsajali, da jih je redarska straža dala v zapor. V tem se jim je storila gotovo sila ali ka-li? — V nedeljo odkrije se v Vel. Lašcah slovesno spomenik pok. Fr. Levstika. Govor ima I. Kršnik, c. kr. notar v Brdu. — V Tolminu na Primorji snujó si rodoljubi podružnico sv. Cirila in Metoda. Doslej jim je bil c. kr. glavar v tem neki na potu. — V Gorici pripravlja se posebna dij. kuhinja,

doslej je v zvezi z družbo sv. Vincencija. Tudi to ne boče na robe! — Pri c. kr. pošti v Trstu imajo v novem času ženske uradnice, menimo, da le za poskušajo. — Kdo da boče dež. glavav za Istro, o tem še se ugiblje, pravi se celo, da boče brž poreški škof, dr. Flapp. Ni verjetno. — V hrv. Zagorji je umrl Ivan Kukuljevič na svojem posestvu. Mož je bil hrv. pesnik in je imel veliko veljavo pri Hrvatih. — Ogerška vlada išče novih 20 milj. na posodo. Bog zna, doklej še nas spravi madjarski liberalizem! — Maršal c. kr. vojske nadvojvoda Albrecht ogleduje si sedaj c. kr. vojaštvo po Erdelji. Ondi je sedaj več vojakov, kakor je bila poprej navada. Krivi so tega pač vedni nemiri na vzhodnjih mejah proti Bolgariji.

Vunanje države. Sedaj gre glas, da je pogodba sv. Očeta v Rimu in Rusije gotova in da dobi Rusija k malu novih 7 katol. škofov. Daj Bog, da v resnici k malu! — Ital. vlada je razpustila izredentovsko društvo „Trento e Trieste“, ali nam se vsiljuje dvom, je-li ji to resnica. — Kralj Umberto se je odpeljal iz Rima v Apulije. — Na Francoskem so se izvršile volitve v generalne svete in te so nekam že znamenje za volitve v drž. zbor. Za Boulangerja pa se iz teh ne kaže, da bi bile one v jeseni dobre. Predsednik republike, Carnot, drži se še precej srečno na vrhu in generalu Boulangerju odklenkne brž k malu za vselej. — V Londonu so imeli te dni nemškega cesarja v gostje, bile so se seveda zato velike slavnosti. — V času, ko boče avstrijski cesar v Berlinu, bodo vsi nemški ministri, se ve, da še posebej knez Bismark v pričo in bodo tudi sicer slovesnosti velike. — Ruski car ima črnogorskega kneza Nikico in njegovo hčer Milico v gostji; slednja poroči se te dni z velikim knezom Petrom. — Princ Ferdinand Koburški, sedaj knez Bolgarski, je velel metroplita Klementa djati v zapor, ker ščuje le-ta ljudstvo zoper kneza. Da si je upal knez to, kaže, da nima veliko strahu pred ono stranko, ki dela v deželi za Rusijo. — Na Srbskem je sedaj neko pomirje, samo bolezen, griža razsaja pri vojakih. Mnogo jih je umrlo vsled nje. — Turška vlada hoče s silo zatreti nemir na Kreti. Ubogi kristjani! — V Egiptu so Angleži imeli zadnje dni srečo ter so potokli blizu do cela derviše t. j. vojsko mohomedancev zoper evropejce. „Prerok“ Vad-el-Njumi je mrtev, veliko derviše pa ujetih. — V New-Yorku, v Ameriki, je prevrgla usnjarska tovarna ter ima nič manj, kakor 4 milj. dolgov. To je po ameriškanski! — Rmeni potok v Kitajskem je toliko narastel, da je prestopil bregove ter je veliko zemlje podsul, več ljudi pa odnesel v dalnje morje.

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnja Ptujška.

(Dalje.)

Za l. 1296. navaja dr. J. Hönisch¹⁾ kot župnika v Ptuji Henrika, ki je 15. aprila t. l. pečatil z Ortolfom, proštom Gospesvetskim, Konradom župnikom Mariborskim, Friderikom in Hertnidom Ptujskim in drugimi plemiči v Ptujski cerkvi listino Zofije Rogačke v prid Studeničkemu samostanu. A to je gotova pomota, kajti ova daritev vršila se je že dne 13. apr. 1249 in v dotični listini podpisani so kot priče: „Philippus venerabilis Salzburgensis Ecclesiae electus, in cuius praesentia haec acta acta sunt. Vricus Seccooviensis Episcopus, Ortolfus Solien-sis Praepositus, Chunradus Plebanus de March-purch, Hainricus Plebanus de Betowe, Fridericus Hertnidus fratres de Bettowe.“

Početkom štirinajstega veka župnikoval je v Ptuji

7. Ditrih, o katerem F. Raisp trdi, da je bil župnik Ptujski in ob enem višji dijakon Oglejskega patrijarha od l. 1302 do 1312. Naveden je kot priča v listini, pisani v Gradci dne 2. sept. l. 1305, s katero Ulrik, škof Sekovski javlja, da mu je Hartneid Wildonski dovolil v „Sachentalu“ blizo Ivnika zidati za se in svoje naslednike grad „Bischofseckh“. Podpisan je ondi: „Dietrich Ertzpriester der obern March, pfarrer zu Pettav.“²⁾

L. 1312. ukazal mu je Otobon, patrijarh Oglejski, naj z Gotfridom, opatom Žičkega samostana, poizve in potem patrijarhu poroča o krivoverskih Adamitih ali Valdencih, ki so se z Avstrijskega tudi na Štajersko pritepli in in zelo nesramo živeli.³⁾

L. 1315. je Ditrih dal v Ptuji postaviti za župnika primerno stanovanje in sicer ondi, kjer je v devetem veku stala krasna palača mejnega grofa Gundakerja, katero so pa divji Madjari razdjali.

Iz te dobe ohranil se je odlomek zanimive listine, v kateri so navedene meje in pravice Solnograške cerkve v Ptuji l. 1322. Vsled ove listine je mejna črta šla iz Ptuja proti Pesnici. od tam pa mimo sv. Lovrenca do Ščavnice, ki je v listini imenovana „Stienicz“ in „Fzienicz“. Potem je delala mejo Štavnica do Ogeskega, od koder je deželna meja kazala ob enem mejo Solnograške cerkve do Drave. „Inter quas praedictas metas est Polstrow (Središče) et Holrmus (Ormož), que omnia immediate ad ecclesiam Salzburgensem pertinent.“

Pvavice našteva pa listina tako-le:

„ . . . Dalje je videti, da deželski sodnik

¹⁾ „Tagespost“ 1863, št. 274.

²⁾ Deželni arhiv v Gradci.

³⁾ Dr. I. M. Stepischnegg, Seiz, 34.